

Udgivet 20.11.2024

Analyse: Store udsving i prisen på økologisk foderkorn

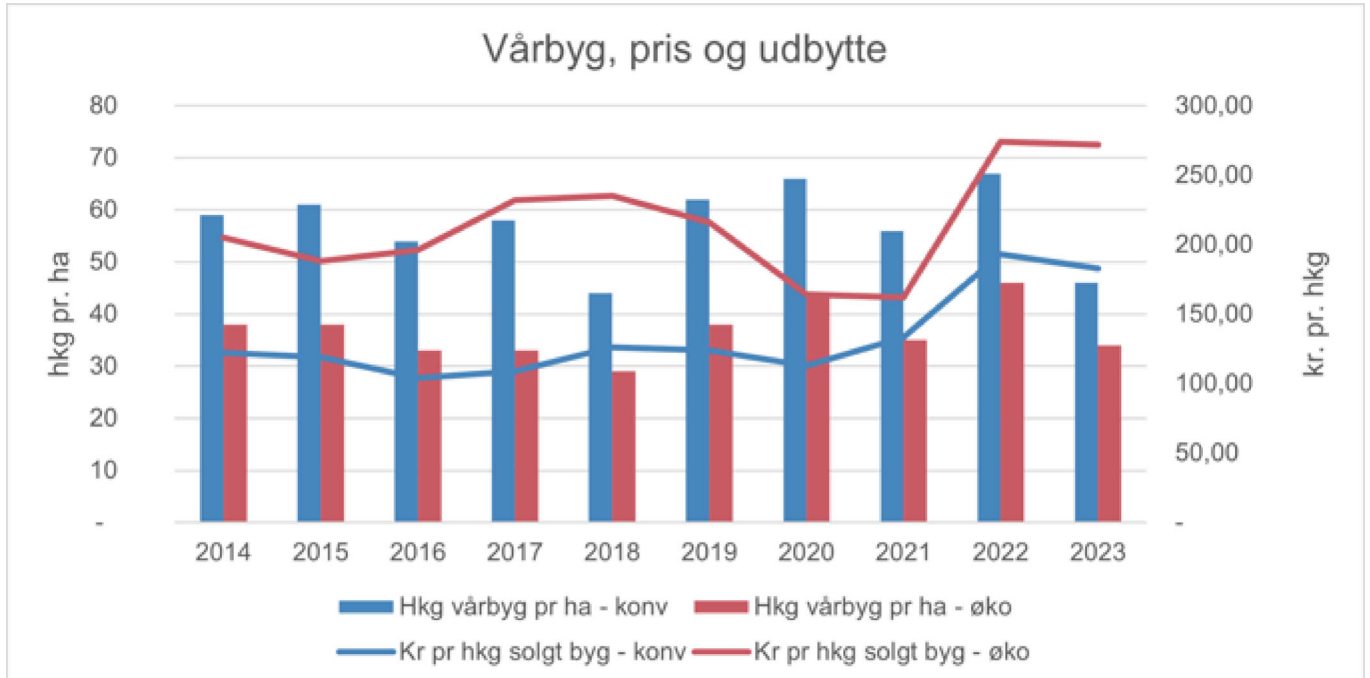
Prisen på økologiske salgsafgrøder viser store udsving. Særligt markedet for foderkorn er følsomt. I denne analyse undersøges prisudsving på foderkorn på baggrund af regnskabsdata for perioden 2014 til 2023 fra Økonomidatabasen.

Af Anna Borum, Lars Egelund Olsen

Økonomidatabasen indeholder økonomiske oplysninger og regnskabsdata fra danske landbrug. Den indeholder desuden oplysninger om opnået afgrødepris, afgrødefordeling og udbytte pr. hektar. Databasen er derfor nyttig, når man ønsker et overblik over den økonomiske udvikling.

Prisen på økologisk vårbyg

Inden for planteavl er udviklingen i afgrødepriser for konventionel og økologisk afgrødeproduktion interessant. I Figur 1 ses prisudviklingen og de gennemsnitligt opnåede udbytter i vårbyg i årene 2014-2023 for både økologisk og konventionelt landbrug. Data vurderes at repræsentere 65-70 % af danske landbrugsbedrifter.

Figur 1. Prisudvikling (kr. pr. kg) og udbytte (hkg pr. ha) for vårbyg i årene 2014-2023, baseret på regnskabstal fra Økonomidatabasen.

På Figur 1 ses udbytter og priser på konventionel og økologisk vårbyg i perioden 2014-2023. I hele perioden har der været højere udbytte i konventionel vårbyg end i økologisk, en forskel, der er nogenlunde konstant på omkring 20-25 hkg pr. ha. 2018 er dog en undtagelse, hvor udbyttespændet mellem de to

produktionsformer blev formindsket til omkring 15 hkg pr. ha pga. tørke, som ramte økologer såvel som konventionelle landmænd.

Lille marked giver større udsving i pris

Af Figur 1 fremgår det også, at priserne på økologisk vårbyg generelt har været mere svingende fra år til år end priserne på konventionel vårbyg, der er mere stabil over perioden. 2023 bød på sen forårssåning, tørke frem til slutningen af juni og en ustadig, nedbørsrig høstperiode - og dermed også lave udbytter.

Priserne er de gennemsnitligt opnåede og afhænger af køb/salg på bedriften, hvori skal indregnes allerede aftalte handler på kontrakt mv.

Grunden til, at den økologiske pris svinger mere, er, at det er et forholdsvis lille marked, og der derfor er større påvirkning fra faktorer som udbytte, import og eksport.

Prisspænd skrumpede i 2020-2021

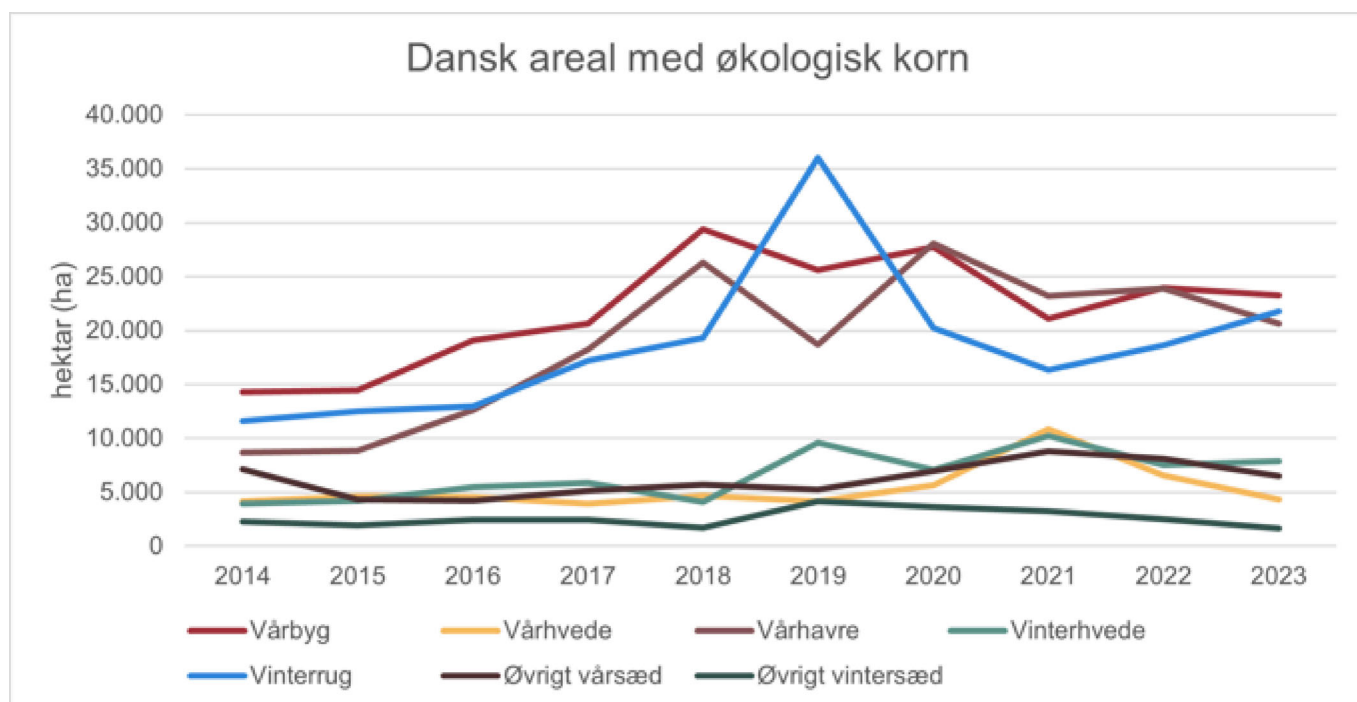
I perioden fra 2014 til 2023 ser vi, at prisspændet mellem økologisk og konventionel vårbyg har været nogenlunde konstant. Fra 2014 til og med 2019 ligger prisspændet mellem 70 og 120 kr. pr. hkg. Herefter formindskes spændet markant til ca. 50 kr. pr. hkg i 2020 og 30 kr. pr. hkg i 2021, for derefter igen at blive større frem mod de nyeste data fra regnskabsåret 2023.

Hovedårsagen til dette lave prisspænd mellem økologisk og konventionel vårbyg i de pågældende år er formentlig, at der i årene 2017-2019 var en omlægningsbølge fra konventionel til økologisk produktionsareal. I de år steg arealet med økologiske salgafgrøder med godt 30.000 ha svarende til en stigning på godt 40 pct.

Omlægning sendte store mængder rug på markedet

Mange af de nye økologer begyndte omlægningen med at så vinterrug, da det er en nem og driftssikker, økologisk afgrøde, der kunne afsættes som omlægningsafgrøde. Den store stigning i arealet med økologisk rug (Figur 2) væltede så at sige markedet for økologisk korn. De store mængder af omlægningsrug hos grovvarereselskaberne pressede generelt prisen på økologisk foderkorn og dermed også prisen på økologisk byg. Der opstod en stor beholdning af økologisk rug hos grovvarereselskaberne, hvilket pressede priserne i 2020 og delvist også i 2021. I 2021 faldt arealet med økologisk vinterrug drastisk grundet de lave priser, mens arealet med hvede steg de efterfølgende år.

Analysen viser tydeligt, at danske, økologiske salgafgrøder er et lille marked, hvor selv små forskydninger i udbud og efterspørgsel giver store udsving i prisen.

Figur 2. Udviklingen i arealet med økologisk korn: vårbyg, vårhvede, vårhavre, vinterhvede, vinterrug, øvrigt vårsæd og øvrigt vintersæd i årene 2014-2023. Kilde: Landbrugsstyrelsens årlige opgørelse 2024.

Finansieret af
Den Europæiske Union
NextGenerationEU

For mere information

Anna Borum

Konsulent
Planteprotein til konsum,
landsforsøg

+45 21 67 65 33

abor@icoel.dk

Lars Egelund Olsen

Specialkonsulent
Ukrudt, gødskning, salgsafgrøder

+45 40 62 25 65

lols@icoel.dk